

Danmarks globale klimapåvirkning - Global afrapportering 2024 (GA24): Klimafinansiering

Kontor/afdeling
Udenrigsministeriet

Dato
30-04-2024

Baggrundsnotat nr. 19

Indholdsfortegnelse

1	Rammesætning.....	2
2	Resultater.....	2
2.1	Klimabistand og klimafinansiering til udviklingslande	2
2.2	Danmarks bilaterale klimabistand, samt bidrag til multilaterale klimafonde og særlige programmer	3
2.3	Danmarks klimabistand gennem EU's globale instrumenter.....	4
2.3.1	Danmarks mobiliserede klimafinansiering gennem IFU (Investeringsfonden for Udviklingslandene)	5
2.3.2	Case: mobilisering af privat kapital til klimaprojekter i udviklingslande ...	5
2.3.3	Eksempel: Blended Finance for Energy Transition (BFET)	6
2.3.4	2.3.3 Reform af IFU	6
2.4	Klimafinansiering mobiliseret gennem de multilaterale udviklingsbanker...	6
3	Metode og antagelser	7
3.1	Metodebeskrivelse	7
3.2	Overordnede forudsætninger og afgrænsninger	8
3.3	Primære datakilder:.....	9
4	Perspektivering eller overvejelser om udvikling fremadrettet.....	9
5	Kilder.....	10

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

1 Rammesætning

Det fremgår af *Aftale om klimalov*, at den globale afrapportering skal redegøre for den danske klimabistand samt gøre status for Danmarks forpligtelser under FN's Klimakonvention ift. at bidrage til klimafinansiering og støtte udviklingslandene.

Danmark er under FN's klimakonvention forpligtet til at støtte klimaindsatser i udviklingslandene. Siden COP15 i 2009 har Danmark endvidere været forpligtet til at bidrage til den kollektive målsætning for de udviklede lande om at øge mobilisering af klimafinansiering fra forskellige kilder, herunder private investorer, til at nå et niveau på mindst 100 mia. USD årligt i 2020. Målsætningen blev ifm. Parisaftalen udvidet til at gælde frem til 2025. Det forventes, at der på COP29 i Aserbajdsjan skal vedtages et nyt klimafinansieringsmål, der overstiger det eksisterende.

Dette baggrundsnotat giver et kvantitativt overblik over Danmarks klimabistand via §6.3. *Bistand til udviklingslandene*, samt den klimafinansiering, som Danmark bidrager til at mobilisere fra forskellige kilder til klimaindsatser i udviklingslandene, og som i hovedsagen ikke er gavebistand¹ for årene 2020-2022². Tal for 2023 vil først være tilgængelige i september 2024 efter færdiggørelsen af denne rapport, hvorfor seneste tal er 2022.

Konkrete eksempler på indsatser støttet via klimabistanden og via mobiliseret klimafinansiering fremgår af baggrundsnotat *14 Reduktioner støttet via klimabistanden* og baggrundsnotat *18 Globale klimatilpasningsindsatser støttet gennem klimabistand og eksportfremme*, mens eksempler på indsatser gennem de bilaterale landesamarbejder fremgår af baggrundsnotat 15, 16 og 17 der vedr. bilaterale samarbejder om hhv. energi, miljø og fødevarer.

Notatet er primært udarbejdet af Udenrigsministeriet

2 Resultater

2.1 Klimabistand og klimafinansiering til udviklingslande

Som en del af udviklingssamarbejdet yder Danmark klimabistand, der støtter udviklingslande i den grønne omstilling samt i tilpasning til klimaforandringerne. Udviklingssamarbejdet understøtter aktivt Parisaftalen og er med til at fremme opnåelse af FN's verdensmål.

Foruden den klimabistand som ydes gennem udviklingssamarbejdet, mobiliserer Danmark yderligere klimafinansiering til udviklingslandene gennem bl.a. de multilaterale udviklingsbanker og en række instrumenter forvaltet af Investeringsfonden for

¹ ODA grant i OECD DAC terminologi.

Udviklingslande (IFU). Danmarks klimafinansiering understøtter øgede klimaambitioner globalt, og sikrer, at Danmark lever op til sine internationale forpligtelser under FN's klimakonvention om at støtte udviklingslandenes klimaambitioner og medvirke til at mobilisere finansiering til klimaprojekter i udviklingslandene. Hermed bidrager Danmark til det kollektive mål for de udviklede lande om at mobilisere 100 mia. USD årligt fra 2020.

Tabel 1: Oversigt over Danmarks samlede klimabistand og mobiliseret klimafinansiering (mio. kr.)

	2020	2021	2022
Klimabistand i alt	2.036	2.871	1.949
Klimabistand i pct. af udviklingsbistanden ³	13,7 pct.	20,3 pct.	16,3 pct.
Tilpasning i pct. af klimabistanden	56 pct.	47 pct.	60 pct.
Klimabistand gennem EU's globale instrumenter	378	372	601
Klimafinansiering mobiliseret gennem IFU	1.269	2.149	1.923
Klimafinansiering mobiliseret gennem multilaterale udviklingsbanker, inkl. mobiliseret privat finansiering ⁴	4.480	4.480	4.480
Samlet	8.163	9.872	8.953

Kilde: IFU og Udenrigsministeriet 2023.

2.2 Danmarks bilaterale klimabistand, samt bidrag til multilaterale klimafonde og særlige programmer

Danmarks bilaterale klimabistand var i 2022 i alt 1.949 mio. kr. svarende til 16,3 pct. af bistanden til udviklingslandene under §6.3 på finansloven. Der er sket et fald i den bilaterale klimabistand sammenlignet med 2021. Faldet var forventet og skyldes primært, at der i 2022 blev omprioriteret ca. 2,8 mia. kr. inden for den afsatte ramme til udviklingsbistanden til at finansiere relevante udgifter forbundet med modtagelse af fordrevne fra Ukraine.

Klimabistanden for 2023 forventes fortsat at udgøre ca. 3,3 mia. kr., som forudsat med finansloven for 2023. På finansloven for 2024 har regeringen afsat ca. 5,1 mia. kr. til klimabistand. Det højeste niveau nogensinde.

³ §06.3. Bistand til udviklingslandene på finansloven

⁴ Tal for klimafinansiering mobiliseret gennem multilaterale udviklingsbanker er for 2021 og 2022 sat til samme niveau som for 2020, da specifikke tal for Danmarks andel endnu ikke foreligger.

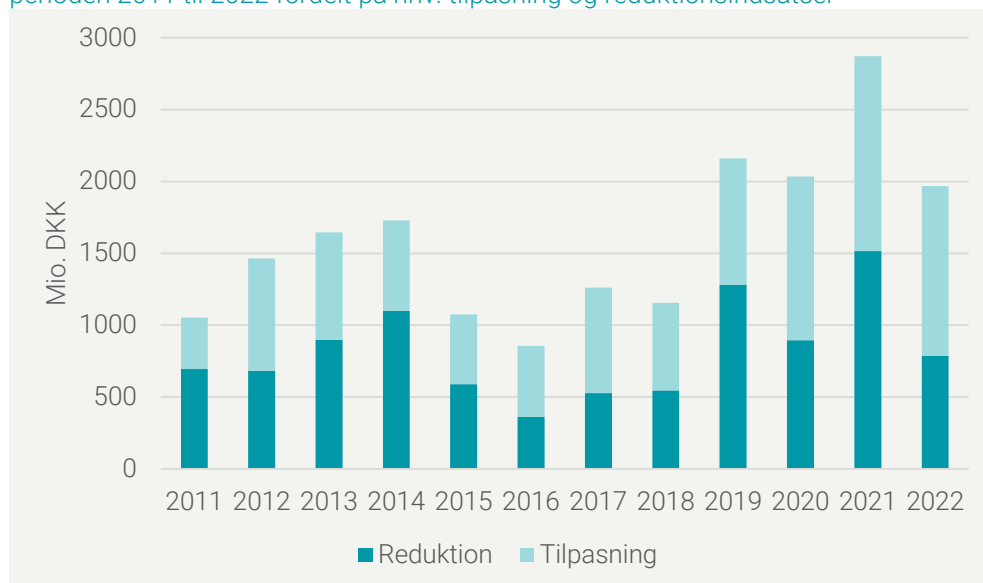
Tabel 2: Klimabistand faktiske nye tilsagn og i pct. af realiserede tilsagn under §6.3 (mio. kr.)

	2020	2021	2022
§ 6.3. Bistand til udviklingslandene (mio. kr.)	14.845	14.177	11.969
Faktiske nye tilsagn indgået i året (mio. kr.)	2.036	2.871	1.949
Klimabistand i pct. af samlet udviklingsbistand under §6.3	13,7 pct.	20,3 pct.	16,3 pct.

Kilde: Udenrigsministeriet, 2023

Figur 1 nedenfor viser udviklingen i klimabistanden i perioden 2011 til 2022. Som det fremgår, er klimabistanden steget betydeligt fra 1.052 mio. kr. i 2011 til 1.949 mio. kr. i 2022, men med udsving henover årene. Figuren viser ligeledes fordelingen mellem indsatser, som støtter tilpasning til effekterne af klimaforandringerne, og indsatser, som sigter mod at reducere udledninger over årene. I gennemsnit er ca. 45 pct. gået til tilpasning og 55 pct. til reduktion, men igen med udsving henover årene. I 2022 gik 60 pct. til tilpasning.

Figur 1: viser tilsagn til nye bevillinger til klimaprojekter i udviklingslandene indgået i perioden 2011 til 2022 fordelt på hhv. tilpasning og reduktionsindsatser

Kilde: Udenrigsministeriet, 2022

2.3 Danmarks klimabistand gennem EU's globale instrumenter

Danmark støtter også klimaaktiviteter i udviklingslandene gennem EU's klimabistand. EU's klimabistand formidles gennem EU's forskellige globale instrumenter for nabo-skab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde. EU's klimabistand har været stigende de seneste år og udgjorde i perioden 2014 - 2020 i gennemsnit ca. 20 pct. af EU's samlede budget for internationalt samarbejde. I EU's 7-årige budget for perioden 2021 - 2028 skal klimabistand til udviklingslandene udgøre mindst 30 pct.

af budgettet til internationalt samarbejde⁵. Danmarks andel af EU's budget for internationalt udviklingssamarbejde er ca. 2 pct., men kan variere lidt fra år til år. Tabel 3 viser Danmarks relative andel af klimabistanden over EU's budget.

Tabel 3: Klimabistand gennem EU's globale instrumenter (mio. kr.)

	2020	2021	2022
Klimafinansiering gennem EU's globale instrumenter (tilskrevet Danmark) ⁶	378	372	601

Kilde: Udenrigsministeriet 2023

2.3.1 Danmarks mobiliserede klimafinansiering gennem IFU (Investeringsfonden for Udviklingslandene)

Ud over den bilaterale klimabistand og støtten til særlige klimafonde og programmer, bidrager Danmark også til at mobilisere klimafinansiering gennem IFU, som er ejet af Udenrigsministeriet, og som bl.a. forvalter Klimainvesteringsfonden og Verdensmålsfonden. Investeringspartnerskaber som IFU, er partnerskaber mellem offentlige og private (såkaldt *blended finance*). Disse investeringspartnerskaber bidrager til at tiltrække private investorer til at realisere projekter i udviklingslande, som ellers ikke kan finansieres, fordi store investeringer i ukendte markeder opfattes som risikofyldte.

I perioden 2020-2022 mobiliserede IFU ca. 5,3 mia. kr. i finansiering til klimaprojekter, jf. Tabel 4. Der er betydelige udsving fra år til år, da det samlede beløb afhænger af få store projekter⁷.

Tabel 4: Klimafinansiering mobiliseret bilateralt (mio. kr.)

	2020	2021	2022
IFU-investeringer (IFU's egne midler)	233	216	562
Private midler administreret af IFU	130	197	310
Mobiliseret medfinansiering fra private investorer	906	1.736	1.051
Samlet	1.269	2.149	1.923

Kilde: IFU (2023). Ikke tidligere offentliggjort.

2.3.2 Case: mobilisering af privat kapital til klimaprojekter i udviklingslande

Behovet for investeringer i den grønne omstilling i udviklingslande er markant, og det kan ikke indfries alene med offentlige midler, hverken gennem udviklingsbistand eller lokal offentlig finansiering. Private investorer er dog tilbageholdende med at investere i udviklingslandene på grund af den generelt højere risiko. Den statslige Investeringsfond for Udviklingslande (IFU) kan imidlertid med baggrund i erfaringer og egen kapital

⁵ EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2021/947 af 9. juni 2021

⁶ Danmarks andel i EU's klimafinansiering i tabellen beregnes pba. Danmarks andel (ca. 2%) af den klimarelevante del af NDICI (Neighbourhood, Development and International Cooperation instrument) og Den Europæiske Udviklingsfond.

⁷ En mere detaljeret beskrivelse af, hvordan IFU's investeringer fordeles på forskellige sektorer fremgår af baggrundsnotat 22 Finansiering af investeringer internationalt.

bidrage til at reducere risikoen og dermed øge trygheden for private investorer. Den offentlige kapital anvendes på den måde som løftestang til at mobilisere privat kapital til klimarelaterede investeringer i udviklingslande.

2.3.3 Eksempel: Blended Finance for Energy Transition (BFET)

Danmark og USA lancerede på COP28 med en række lande ny samlet klimafinansiering for ca. 9 mia. kr. til investeringer i grøn omstilling, herunder bl.a. til nye vind- og solenergiparker i lande med et stærkt stigende energibehov, som f.eks. Indien, Indonesien og Vietnam. Konkret er der tale om, at en række lande stiller offentlig kapital som sikkerhed for, at private aktører kan investere i den grønne omstilling. Danmark bidrager med 100 millioner kroner, der investeres af Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU) i to kapitalfonde, hhv. ResponsAbility og Eversource Capital. Med yderligere offentlig kapital fra udviklingsfinansieringsinstitutioner i bl.a. Holland, USA og Tyskland udgør den offentlige kapital tilsammen den ca. 40 pct. i fondene, som mobiliserer ca. 60 pct. privat kapital til i alt ca. 9 mia. kr. USA's og DK's midler er de mest risikovillige i fondene og tæller iblandt de offentlige midler dermed som de mest mobiliserende for den private kapital. Således forventes 1 kr. fra IFU at mobilisere ca. 5 kr. privat kapital til fondene og BFET forventes derved at tilføje ca. 500 mio. kr. til international klimafinansiering oveni de ca. 7 mia. kr. Danmark årlig mindst forventer at mobilisere. Erfaringerne fra BFET løftes videre i initiativet Investment Mobilization Collaboration Arrangement (IMCA), der ligeledes blev lanceret på COP28. IMCA er et nyt blended finance samarbejde mellem USA, Danmark, Sverige og Finland med ambition om at mobilisere milliarder af dollars i ny klimafinansiering inden 2026.

2.3.4 2.3.3 Reform af IFU

Regeringen tiltrådte i september 2023 en reform af IFU, som markant styrker IFU's finansielle og ressourcemæssige kapacitet til at øge investeringsomfanget på godt 20 mia. kr. i perioden 2024-2030. Reformen skal samtidig sikre fortsat mobilisering af privat finansiering primært til at understøtte den globale, grønne omstilling via institutionelle investorer såsom pensionskasser.

Elementer i den nye IFU-Reform:

- Klima: Mindst 50 pct. af investeringer skal være klimainvesteringer.
- Afrika: Mindst 50 pct. af investeringer skal være i Afrika.
- Fattige og skrøbelige lande: Mindst 30 pct. af investeringer skal være i fattige og skrøbelige lande. Særligt fokus på Ukraine.

2.4 Klimafinansiering mobiliseret gennem de multilaterale udviklingsbanker

De multilaterale finansieringsinstitutioner er helt centrale instrumenter for Danmark til mobilisering af både offentlig og privat klimafinansiering til udviklingslandene. Mere end halvdelen af den klimafinansiering, som OECD-landene mobiliserer til klimainvesteringer i udviklingslandene, sker gennem de multilaterale udviklingsbanker (OECD, 2022). På baggrund af oplysningerne fra udviklingsbankerne og OECD, vurderes Danmarks andel i udviklingsbankernes mobilisering at udgøre ca. 4,5 mia. kr. år-

ligt i 2022, samme niveau som i 2021. Heraf er ca. 3,6 mia. kr. mobiliseret via bankernes egen gearing af deres investeringer, og ca. 0,88 mia. kr. yderligere er mobiliseret i medfinansiering fra den private sektor.

Tabel 5: Klimafinansiering mobiliseret multilateralt (mio. kr.)

	2020	2021	2022
Offentlig finansiering mobiliseret af udviklingsbankerne (tilskrevet Danmark)	3.600	3.600	3.600
Mobiliseret privat finansiering gennem udviklingsbankerne (tilskrevet Danmark)	880	880	880
I alt	4.480	4.480	4.480

Kilde: Tal for 2020 beregnet på basis af data fra OECD (OECD, 2020; OECD, 2021). Anm.: Andelen tilskrevet Danmark er estimeret på baggrund OECD rapportens tal og Danmarks relative ejerandel og årlige bidrag til de enkelte banker og organisationer. Tal for 2021 og 2022 er forsigtigt sat til samme niveau som for 2020. Det vurderes på baggrund af globale tal for 2021 og 2022 i de seneste klimafinansieringsrapporter fra udviklingsbankerne at være betydeligt lavere end den faktisk mobiliserede finansiering.

3 Metode og antagelser

3.1 Metodebeskrivelse

Danmarks klimabistand og bilateralt mobiliserede klimafinansiering er rapporteret efter samme metode, som rapporteringen til FN's klimakonvention og til EU under den såkaldte Governance-forordning.

Danmark rapporterer til FN's Klimakonvention om sin klimafinansiering til udviklingslande hvert andet år i de såkaldte Biennial Reports. Den seneste rapport blev indsendt i august 2023. Fristen for den næste rapport er december 2024. Ifm. COP26 i Glasgow i november 2021 blev der vedtaget nye rapporteringsregler og formater, som vil være gældende fra 2024. FN's Klimakonventions regler og formater for rapportering, herunder vedrørende klimastøtte og finansiering til udviklingslande kan findes på konventionens hjemmeside (FN, 2022).

Danmark er endvidere forpligtet til at rapportere årligt om sin klimafinansiering og teknologistøtte til udviklingslande til EU, som en del af den nationale rapportering under forordningen vedrørende "Governance of the Energy Union and Climate Action" (EU, 2018). Reglerne for rapportering og de tilhørende formater bygger på formater og rapporteringsregler fra FN's Klimakonvention, og indeholder i det store hele samme information. Den seneste rapport er fra september 2023 med tal for 2022. Rapporten er offentlig tilgængelig på EU hjemmesiden [Reportnet3 \(europa.eu\)](https://reportnet3.europa.eu)⁸. I lighed med de fleste andre OECD-lande, som rapporterer om deres klimafinansiering til FN's Klimakonvention, bruger Danmark de statiske standarder og definitioner for udviklingsfinansiering, som er vedtaget af OECD's udviklingskomité, Development

⁸ [Reportnet 3 \(europa.eu\)](https://reportnet3.europa.eu)

Assistance Committee (DAC), som basis for vores rapportering af klimabistand og mobiliseret klimafinansiering. Det er de såkaldte Rio-markører, der definerer om et givet projekt er klimarelevant og bidrager til at understøtte klimatilpasning eller reduktion i drivhusgasser. Basis for vurderingen er projekternes formål, og der er fastsat specifikke kriterier for tildeling af klimamarkører, som fremgår af OECD DACs retningslinjer (OECD DAC, u.å). Når projekter tildeles en klimamarkør for enten tilpasning eller udledningsreduktion, vurderes det samtidigt, om klimaindsatsen er projektets hovedformål eller et vigtigt delmål. Hvis klimaforebyggelse eller tilpasning er projektets hovedformål medregnes hele projektets budget i opgørelsen af klimabistanden, mens der medregnes 50 pct. af budgettet for projekter, der har klima som delmål. Projekter, der ikke har klima som en del af deres formål, medregnes ikke i opgørelsen af klimabistanden. For større tematiske programmer med flere partnere og komponenter beregnes klimaandelen for det samlede program med udgangspunkt i en beregning af klimaandelen af de enkelte delelementer i programmet. Hermed åbnes en mere finkornet vurdering af klimaandelen af programmet. For tilsagn til fonde, rammeaftaler med civilsamfundsorganisationer og andre multiprojektfaciliteter, hvor de enkelte projekter ikke er kendte på bevillingstidspunktet, beregnes klimaandelen på baggrund af tilbagemeldinger fra de organisationer og partnere, som administrerer dem.

Mobiliseret klimafinansiering gennem IFU og IFU-administrerede fonde er beregnet af IFU med udgangspunkt i OECD DACs metoder for beregning af mobiliseret privatfinansiering.

Danmarks andel af finansiering mobiliseret gennem de multilaterale udviklingsbanker er estimeret af Udenrigsministeriet på basis af Danmarks ejerandel og indskud i de enkelte banker og tallene fra OECD's årlige rapporter om status ift. 100 mia. USD målsætningen (OECD, 2015, 2020, 2021, 2022) og udviklingsbankernes årlige rapporter om deres klimafinansiering (MDB, 2022). Metoderne bag data i begge rapporter fremgår af annekser i rapporterne.

3.2 Overordnede forudsætninger og afgrænsninger

Der sker løbende forbedringer i metoder og praksis for opgørelsen af Danmarks klimabistand og klimafinansiering til udviklingslandene. I 2018 blev den klimarelevante andel af tilsagn til fonde, rammeaftaler med civilsamfundsorganisationer og større tematiske programmer beregnet som enkeltprojekter. Her har Rigsrevisionen påpeget, at det er en upræcis metode, der kan give anledning til over- eller undervurdering af det reelle klimarelevante indhold i støtten. Fra 2018 er Udenrigsministeriet gradvist gået over til den nuværende mere præcise metode, som beskrevet ovenfor.

Metoderne for opgørelse af mobiliseret klimafinansiering er stadig under udvikling. For så vidt angår den klimafinansiering, som mobiliseres bilateralt gennem IFU, er der nu klare OECD DAC regler for, hvordan denne beregnes og rapporteres. Den del, som mobiliseres gennem IFU's instrument for støtte til større infrastruktur projekter

– Danida Sustainable Infrastructure Finance – er dog stadig ikke medregnet i tallet for bilateralt mobiliseret klimafinansiering.

For så vidt angår klimafinansiering mobiliseret gennem de multilaterale udviklingsbanker er der derimod stadig betydelige udfordringer, herunder med at få de specifikke data, som gør det muligt at beregne Danmarks andel af den klimafinansiering, som de mobiliserer. Endvidere er finansiering mobiliseret fra den private sektor gennem nogle af de multilaterale udviklingsbanker underlagt fortrolighedsklausuler, der kan vanskeliggøre opgørelsen. Danmark arbejder sammen med andre OECD lande for at forbedre metoder og praksis for dataudveksling med de multilaterale udviklingsbanker.

3.3 Primære datakilder:

- Danmarks indrapporteringer vedr. klimabistanden til OECD
- OECD DAC, EU's Governance Regulation og UNFCCC
- Data fra IFU vedrørende mobiliseret klimafinansiering gennem instrumenter forvaltet af IFU
- Data fra de multilaterale udviklingsbanker for klimafinansiering mobiliseret gennem udviklingsbankerne og instrumenter forvaltet af disse.
- Data og rapporter fra EU-Kommissionen, for så vidt angår Danmarks andel af EU's klimabistand.

4 Perspektivering eller overvejelser om udvikling fremadrettet

I det kommende år vil der fortsat blive arbejdet på at forbedre især tal vedrørende klimafinansiering mobiliseret gennem de multilaterale udviklingsbanker.

5 Kilder

EU (2018). *Regulation on the Governance of the Energy Union and Climate Action*, 11. December 2018, <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>

Europa-Kommissionen (u.å). *Supporting Climate Action through the EU budget*, [Supporting climate action through the EU budget \(europa.eu\)](#)

FN (2022). *Preparation of NCs and BRs, 2022*, [Preparation of NCs and BRs | UNFCCC](#)

MDB (2023) *2023 Joint Report on Multilateral Development Banks' Climate Finance*, EBRD 2023 [Multilateral development banks deliver record climate finance - report \(ebrd.com\)](#)

OECD (2015). *Climate Finance in 2013-2014 and the USD 100 billion goal*, december 2015, [Climate Finance in 2013-14 and the USD 100 billion goal - OECD](#)

OECD (2020). *Climate Finance Provided and Mobilised by Developed Countries in 2013-18*, november 2020, <https://dx.doi.org/10.1787/f0773d55-en>.

OECD (2023), *Climate Finance Provided and Mobilised by Developed Countries in 2013-2021: Aggregate Trends and Opportunities for Scaling Up Adaptation and Mobilised Private Finance, Climate Finance and the USD 100 Billion Goal*, OECD. Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/e20d2bc7-en>

OECD DAC (u.å.). *OECD DAC Rio Markers for Climate: Handbook*, [Revised climate marker handbook FINAL.pdf \(oecd.org\)](#)